

A 2021. évi idegenforgalmi szezon köz- és vízbiztonsági gyors mérlege

TÁJÉKOZTATÓ

a Balaton vízbiztonsági helyzetéről, valamint a Balatoni Vízügyi Rendészeti Rendőrkapitányság és a Vízügyi Magyarországi Szakszolgálat és Önkéntes Tűzoltó Egyesület 2021. évi turisztikai idényben végzett tevékenységéről

Balatoni Vízügyi Rendészeti Rendőrkapitányság

A turisztikai idény rendőri feladatait a 11/2018. (V.04.) ORFK vezetői utasítás szabályozza, melynek végrehajtására a Balatoni Vízügyi Rendészeti Rendőrkapitányság (továbbiakban BVRK) belső utasítást adott ki. Ennek keretében összeállította a kikötők és kijelölt fürdőhelyek listáját, az engedélyezett vízimunkákról kiadott hajósoknak szóló hirdetőanyagokat, a fémkereső tevékenység végzését engedélyező határozatokat, valamint meghatározta a prevenciós feladatokat.

Az Országos Meteorológiai Szolgálat mérései alapján a 2021. évi nyár, 1901 óta az ötödik legmelegebb volt. A június közepétől augusztus közepéig tartó kéthavi időszakot nagyrészt hőhullámok határozták meg, míg az évszak eleje és vége a szokásosnál hűvösebb idővel telt. A nyár első két hónapjának átlaghőmérséklete megközelítette a 23 fokot, amihez hasonló nem fordult elő az elmúlt 121 évben. A 2021-es nyár a gyakori hőség mellett nagyon száraz volt.

Mint általában, az idén is júliusban és augusztusban volt több látogató a Balatonon. A tó 144 kijelölt és ennél is több jelöletlen fürdőhelyén egy-egy forró napon több mint 300 ezren töltötték szabadidejüket.

A nyári időszakban viharjelzés elrendelésére a három medencében összesen 452 esetben került sor az alábbi megoszlásban.

	június	július	augusztus	összesen
I. fok	80	110	131	321
II. fok	34	58	39	131
összesen	114	168	170	452

A viharjelzés-elrendelések nagyban meghatározták a BVRK baleset-megelőzési, illetve mentési tevékenységét.

A vízimentés szervezése-irányítása, a belső erőforrások megosztása-elosztása, a hajók megfelelő üzemeltetése, a rendőri szolgálat szervezése is elsősorban a várható időjárási helyzet, valamint a bejelentett rendezvények szerint történt.

VÍZIKÖZLEKEDÉSI ÉS VÍZIMENTÉSI TEVÉKENYSÉG

A BVRK állománya a turisztikai idényben 349 fő mentését hajtotta végre sikeresen. Sikertelen mentés, vagy viharos helyzetben történt baleset, mentéssel kapcsolatos vízbefulladás nem volt.

A turisztikai idényben egy víziközlekedési baleset történt (augusztus 28. Fonyód, egy sárkányhajó és egy kajak ütközött, személyi sérülés nem történt).

Az értékelt időszakban 14 vízbefulladásos esemény következett be, azonban egyik sem víziközlekedési baleset volt. Az esetek szinte kizárólag (1 eset kivételével) a fürdés vagy úszás során, illetve valamilyen felfújható vagy egyéb fürdőeszköz alkalmazása kapcsán történt.

A közigazgatási Ákr. eljárások a rendkívüli halálesetek miatt folyamatban vannak, de valószínűsíthetően mind a 14 eset vízbefulladásnak minősíthető.

A Balatonon eddig bekövetkezett vízbefulladásos események nem víziközlekedési balesetek vagy egyéb jogsértések miatt következtek be, és a tájékoztatási és baleset-megelőzési tevékenység sem elsősorban az ilyen jellegű esetek megelőzésére fókuszál, mert ezen tragédiák rendőri eszközökkel szinte megelőzhetetlenek.

Egyetlen megoldás lehet a hatékony tömegtájékoztatás, a prevenció előadások, nyilatkozatok folyamatos megjelentetése, és az íratlan vízi ismeretek állandó sulykolása.

A BVRK közlemények valamint sajtónyilatkozatok formájában folyamatosan tájékoztatta a fürdés veszélyeiről és a helyes magatartási szabályokról a közvéleményt.

A tragédiák számának évenkénti változását több tényező is befolyásolja, de mindenképpen látható összefüggés a Balatonra látogató emberek száma, az itt töltött vendégéjszakák alakulása, valamint a hőséggel terhelt napok aránya között. Amikor a vízirendészet az idegenforgalom növekedését tapasztalja, a látogatottság növekedésével arányosan mérhető a rendkívüli esetek, balesetek száma is. A Balatonra évente több millió ember érkezik pihenni, kikapcsolódni, a forgalomnövekedés miatt az egy időben itt tartózkodók száma meghaladja a legtöbb megyeszékhely lakosságát, ami fokozott figyelmet igényel a hatóságoktól.

A BVRK balesetmegelőzési kampányának keretein belül a Mentőöv Program folytatásaként a vízbefulladások és vízi balesetek további megelőzése érdekében a szabad vizeken tartózkodás (fürdés, vízisportolás, víziközlekedés) szabályaira, veszélyeire, a helyes magatartási formákra ösztönzés érdekében 2020-ban a koronavírus világjárvány miatt új tájékoztató anyag került kiadásra és azt elektronikus formában az iskolai tanév befejezése előtt a tankerületek vezetőinek megküldésre került a digitális oktatásban történő feldolgozás érdekében. A BVRK állománya a balesetmegelőzési kampányt az iskolai szünet kezdeteivel a turisztikai idényben is folytatta, melynek keretében üdülőkben, vitorlástáborokban 56 esetben 1642 főnek tartott balesetmegelőzési előadást.

A BVRK vezetője 2021. július 19-én kiadott egy intézkedési tervet, amelyben a vízbefulladások megelőzése volt a fő cél. Az intézkedési tervben a fürdőhelyek előtti partközeli fokozott vízjárórszolgálat, a kijelölt fürdőhelyek újbóli ellenőrzése és a vízimentő szervezetek aktívabb megelőző tevékenységbe történő bevonása volt a fő eszköz a kiterjesztett tájékoztató tevékenység mellett. Összegzőképpen megállapítható hogy a BVRK állománya minden lehetséges eszközt megragad a vízibalesetek és vízbefulladások lehetséges csökkentése érdekében.

A turisztikai idényben a BVRK hajóvezetői állománya víziközlekedési szabályok megszegése miatt 112 fővel szemben tett szabálysértési feljelentést. Helyszíni bírságot 371 esetben szabott ki, 151 esetben alkalmazott figyelmeztetést.

A vízirendészeti állomány 7 vízirendezvény esetében hajtott végre vízirendezvény biztosítási feladatot, 179 esetben pedig vízirendezvény ellenőrzést.

Kiemelendő a rendezvények közül a Révfülöp-Balatonboglár között megrendezésre került Balaton átúszás, a Kékszalag vitorlás verseny és a Zamárdi-Tihany között megrendezett Balaton átevezés is. Ezen vízirendezvények biztosítását a vízirendészeti állomány rendkívüli esemény nélkül végrehajtotta.

BŰNÜGYI TEVÉKENYSÉG

A turisztikai idény alatt összesen 13 bűncselekmény miatt kellett nyomozást elrendelni az alábbi megoszlásban: vízi jármű vezetése ittas állapotban: 3, csónaklopás: 1, horgonylopás: 1, orvhalászat: 1, csónakmotor lopás: 1, természetkárosítás: 3, rongálás: 2, egyei azonosító jellel visszaélés: 1.

Ezeket a számadatokat összehasonlítva a korábbi évek azonos időszakában tapasztaltakkal megállapítható, hogy jelentő eltérés sem a bűncselekmények számában, sem azok összetételében nem volt sem negatív, sem pozitív irányban.

Mint minden évben, az idén is többször előfordult az, hogy viharok után egy-egy csónak eltűnésekor azt a vízirendészet munkatársai, vagy éppen maga a tulajdonos megtalálta, így nem is tett feljelentést. Egyes csónaktulajdonosok, ha eltűnt a kikötési helyéről a csónakjuk, akkor rögtön a rendőrséghez fordulnak, mondván, hogy ellopták azt. Ezzel együtt gyakran téves információkat is közölnek a kikötési hellyel, a kikötési móddal kapcsolatban. Ezért amennyiben lehetséges, a bejelentést követően a Bűnügyi Osztály, vagy a Víziközlekedési Osztály munkatársai átvizsgálják, az érintett vízterületet, illetve értesítik a légirendészetet, és sok esetben a keresés során elő is kerül az elsodródott csónak, vízibicikli. Így történt ez az egyetlen csónaklopás ügyben is, amikor – már a nyomozás során – előkerült az eltűnt csónak, és megállapítható volt az, hogy nem történt bűncselekmény.

A természetkárosítás miatt tett feljelentések tárgya jellemzően a part menti nádasok kivágása. A hatályos jogszabályok szerint azonban bűncselekmény csak akkor állapítható meg, ha a védett természeti terület a beavatkozás következtében jelentős mértékben károsodik. Minden esetben helyszíni szemlét tartottunk a Balatoni Vízügyi Kirendeltség, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, és az illetékes Kormányhivatal szakembereinek jelenlétében, és kivétel nélkül arra megállapításra jutottunk, hogy nem történt bűncselekmény, mivel a kivágással érintett nádas kis kiterjedésű volt, vagy látható volt a regenerálódás, az újra kihajtás, így az gyakorlatilag nem károsodott.

A másik közérdeklődésre számot tartó bűncselekmény az orvhalászat. Ennek jellemző elkövetési ideje inkább a tavaszi és az őszi időszak, amely az idei turisztikai idény adatain is látszik, hiszen mindössze egy ilyen bűncselekmény miatt kellett eljárást indítani. (Az elkövetővel szemben az ügyészség a nyomozást megrovás alkalmazása mellett megszüntette.)

A Balaton vízterületét érintő bűncselekmények tekintetében megállapítható, hogy az idei évben is kezelhető szinten maradt a bűncselekmények száma. Sorozat-jellegű bűnelkövetés nem volt, mint ahogy nagyobb értékre elkövetett vagyon elleni bűncselekmény sem.

IGAZGATÁSRENDESZETI TEVÉKENYSÉG

A COVID-19 új koronavírus-járvány miatt kihirdetett veszélyhelyzet, valamint az azt követő különleges szabályok nagyon jelentős mértékben befolyásolták a vízirendészet szabálysértési, engedélyügyi és szakhatósági tevékenységét az idei idényben is.

SZABÁLYSÉRTÉSEK

A víziközlekedési szabálysértési feljelentések száma az elmúlt három évben nagy hullámázást mutat. A 2021. évi turisztikai idényében (június, július, augusztus) 78 szabálysértési eljárás indult feljelentés alapján, 3 feljelentés került elutasításra. Ez alacsonyabb a tavalyi értéknél (116), de magasabb a 2019-es idény feljelentéseinek számánál, akkor a feljelentések alapján 63 eljárás indult. A feljelentések száma átlagosnak mondható, azonban az ügyek bonyolultsága miatt a tényállások tisztázása jelentős időt vesz igénybe. Az egyszerűbb ügyeket a rendőr helyszíni bírság kiszabásával szankcionálja. A szabálysértések száma egész nyáron kiegyenlített volt. Júniusban (21), júliusban (30), és augusztusban (27). Ittas vezetés miatt ebben az idényben nem indult szabálysértési eljárás. Az engedély nélküli vezetés szabálysértés bírósági hatáskörbe került. Ezzel kapcsolatban 11 előkészítő eljárást folytatott le hatóságunk.

ENGEDÉLYÜGY

A 2021. évre beadott kérelmek közül 111 rendezvény esett a turisztikai idény három hónapjára, ebből 96 rendezvényt megtartottak, 15 elmaradt (2020-ban 98 rendezvény volt az idényben).

A járvány kezelésével kapcsolatos szigorítások enyhítésének következtében az engedélykérelmek számának alakulása gyakorlatilag visszatért a normális kerékvágásba. Az év elején tapasztalható kivárás után minden egyesület igyekezett bepótolni a tavalyi lemaradást, és az idény végén a beérkezett kérelmek száma már megközelítette a megszokott értéket. Az augusztus 20-ai nemzeti ünnephez kapcsolódó tűzijátékokból idén már ismét 6 került megtartásra, ami szintén megfelel a sokéves átlagnak.

SZAKHATÓSÁGI ELJÁRÁSOK

A Balatonon a természetes fürdővizek fürdési célú használatának engedélyezésével kapcsolatos eljárásban a BVRK szakhatóságként vesz részt. Ezeket az eljárásokat a jogszabály szerint a Megyei Kormányhivataloknak május 1-ig kellene lefolytatni, azonban a szigorú rendszabályok miatt a legtöbb eljárás megindítására csak április 30-án került sor, így ez a munka is jelentősen növelte a turisztikai idény feladatait. A járványhelyzet jelentős javulása következtében kis csúszással június első feléig sikerült összehívniuk valamennyi helyszíni szemlét, melyen a BVRK képviselői minden esetben megjelentek. Fürdővíz fürdési célú használatának engedélyezésével kapcsolatos eljárásban 105 esetben vettünk részt, és a helyszíni szemléket követően ugyanennyi szakhatósági állásfoglalást adtunk ki, általában 1 – 3 napon belül.

2021. május 1-jén a tavon összesen 144 kijelölt fürdőhely üzemelt. A turisztikai idényben fürdőhely kijelöléssel kapcsolatos eljárásban 6 helyszíni szemlén vettünk részt, és ugyanennyi szakhatósági állásfoglalást adtunk ki, összesen 6 új fürdőhely kijelölés történt.

ÖSSZEGZÉS

A Balatoni Vízürendészeti Rendőrkapitányság, a vízürendészeti állomány felkészültségének, a jó tervezésnek, végrehajtásnak köszönhetően a 2021. évi turisztikai idényben is hatékonyan és eredményesen teljesített. A BVRK szolgálati kisgéphajói, a nagy teljesítményű korszerű motorokkal, modern navigációs rendszerekkel az idén is jelentősen segítették a feladatok ellátását (járőr szolgálat, kutatás, mentés).

Az értékelt turisztikai idényben a június átlagos, azonban a július és az augusztus átlag felletti vízürendészeti leterheltséget okozott.

A tavaszi felkészülés, a Mentőöv program keretében végzett prevenciók tevékenység, a turisztikai idényben végrehajtott biztosítási és mentési feladatok sikeres végrehajtásának eredménye továbbra is azt mutatja, hogy a Balaton, még mindig Európa egyik legbiztonságosabb tavaként említhető.

Vízimentők Magyarországi Szakszolgálata és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

KÉPZÉS ÉS UTÁNPÓTLÁS NEVELÉS

- Vízimentő képzés: 84 fő kezdett meg tanfolyamot sikeres szintfelmérőt követően, 63 fő végzett vízimentő, 21 fő vízimentő pótvizsgára vár;
- Vízicsúszda-kezelő képzés: 50 fő kezdett tanfolyamot, 45 fő sikeres vízicsúszda-kezelő vizsgát tett, 5 fő vízicsúszda-kezelő pótvizsgára vár;
- Úszómester képzés: 61 fő kezdett meg tanfolyamot sikeres szintfelmérőt követően, 54 fő végzett úszómester, 7 fő úszómesteri pótvizsgára vár;
- Uszodagépész és vízkezelői képzés: 8 fő kezdett tanfolyamot, 8 fő végzett uszodagépész és vízkezelő, 0 fő uszodagépész és vízkezelő pótvizsgára vár;
- Kártyaérvényesítő vagy kártyamegújító: 224 fő vett részt sikeresen kártyaérvényesítőn, vagy kártyamegújítón.

A Vízimentők Magyarországi Szakszolgálata és Önkéntes Tűzoltó Egyesület folyamatosan várja mindazokat, akiket érdekel a vízimentés és/vagy az úszómesteri munka, valamint dolgozni is szeretnének a megszerzett végzettséggel.

Tananyagaink - a vízimentés és a vízparti elsősegélynyújtás alapjai - továbbra is ingyenesen elérhetők és letölthetők honlapunkról. Ennek a kezdeményezésnek nem titkolt célja, hogy minél szélesebb körben érje el azokat, akik vízparton, vagy nyílt vízen töltik idejüket és potenciálisan veszélybe kerülhetnek.

STRANDI MENTÉSI CSOPORT ÉS MENTÉSIRÁNYÍTÁSI KÖZPONT

MENTÉSIRÁNYÍTÁSI KÖZPONT

2021-ben a negyedik szezont töltöttük a 2018-ban elkészült Balatonkenesei Mentésirányítási Központunkban, ahol nyugodt környezetben, kiváló munkakörülmények között végezhetjük a mentésirányítási feladatokat.

A Rádiós Segélyhívó és Infokommunikációs Országos Egyesülettel változatlanul erős a kötelék, hiszen együtt, 24 órás szolgálatban üzemeltettük a VMSZ Mentésirányítási Központját és a Balatoni Hajózási Információs Szolgálatot.

HELYSZÍNEK, AHOL SZOLGÁLATOT TELJESÍTETTÜNK

Az idei évben 32 Balaton parti településen voltunk jelen, összesen 52 strandon és 8 medencénél. A Balaton mellett több vidéki tó (Sopron, Hévíz, Esztergom) üzemeltetője is Egyesületünket választotta, összesen 9 településen, Budapesten pedig 5 helyszínen voltunk jelen. 2021. szeptember 30-ig összesen 8.695 szolgálati napot teljesítettünk, ami 7%-kal több az előző évhez képest.

STRANDI MENTÉSEK ÉS ELLÁTÁSOK

A strandi mentők 2021-ben eddig összesen 4.253 fő könnyű sérültnek/bajbajutottnak biztosították a megfelelő, szakszerű ellátást, ami 20,2%-kal több mint az előző évi ellátottak száma.

MÉLYVÍZI MENTÉSI TEVÉKENYSÉG

Mentőhajóink összesen 92 esetben vonultak bajbajutott személyhez, 13 esetben bajbajutott személyhez és egyúttal bajbajutott hajóhoz vonultunk ki. A szolgálatot teljesítő egészségügyi szak személyzet a sürgősségi mentőhajókon 213 alkalommal nyújtott szakszerű segítséget. 43 db eszközmentésünk volt, ezekben az esetekben természetesen személyi sérülés nem történt. 21 esetben különböző vitorlásversenyek biztosításához, 59 alkalommal egyéb rendezvénybiztosításhoz (vízi, vízparti rendezvények, filmforgatás) vonultunk. 28 alkalommal futottak ki hajóink egyéb munka miatt (vízmintavételezés, búvármunkák stb.). 34 alkalommal prevenciósz tevékenység miatt vonultunk ki (vihár előtti vízfelszín leürítés stb.).

SZÁRAZFÖLDI MENTŐEGYSÉGEK

A 2016-ban hadrendbe állított mentőtiszti gépkocsi folytatta megkezdett tevékenységét. Az idei évben Ábrahámhegy település Önkormányzata és a Porsche Hungaria Kereskedelmi Kft. segítségével július és augusztus hónapban napi ügyeleti rendben segítettük a térségben egészségkárosodást szenvedett személyeket. Tevékenységünket az Országos Mentőszolgálat koordinálta. 2021-ben összesen 97 esetfeladatot láttunk el.

Az tavalyi évben a Gattyán Alapítvány támogatásával került beszerzésre egy új mentőautó, mely ESETKOCSI szintű felszereltséggel és szak személyzettel állt szolgálatba egy Balatonkeresztúron biztosított állomáshelyen. Az új esetkocsi 2021. június 26. – augusztus 29. közötti időszakban állt a rászorulóknak segítségére, az Országos Mentőszolgálat irányításával összesen 136 esetfeladatot látott el.

Strandi szárazföldi egészségügyi egységeink a szolgálati idejük alatt összesen 184 esetben láttak el feladatot. Összességében az idei évben 417 szárazföldi egészségügyi esetfeladatot láttunk el.

EGYÉB FELADATOK

MEDERFENÉK VIZSGÁLAT

A strandnyitásokat megelőzően a fürdőterületek vízfelszín alatti medervizsgálatát, akadálymentesítését idén 29 balatoni strandon végezte el Egyesületünk.

RENDEZVÉNYEK

A VMSZ csapata a Balatoni Vízürendészeti Rendőrkapitánysággal közösen biztosította a SUP Világbajnokság, a Balaton-átúszás, a Balaton-átevezés, és biztosította az 53. Kékszalag és egyéb vitorlásversenyek résztvevőinek vízimentési háttérét.

Idén két alkalommal is szerveztünk vízimentő gyermektábort, melyeken összesen több mint 35 fő vett részt.

EGYÜTTMŰKÖDÉS

Egyesületünk idén is – csakúgy, mint az előző szezonokban – az Országos Mentőszolgálattal, az Országos Meteorológiai Szolgálattal, a Rádiós Segélyhívó és Infokommunikációs Országos Egyesülettel, a Magyar Légimentőkkel, a Balatoni Vízürendészeti Rendőrkapitánysággal, az Országos és Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságokkal, valamint civil mentő partnereivel szorosán, egymást segítve, gördülékenyen működött együtt.

KOMMUNIKÁCIÓS ÉS BALESETMEGELŐZŐ KAMPÁNYOK

A tavalyi évhez hasonlóan folytattuk népszerű Vízimentő RoadShow-inkat, ahol az érdeklődők (összesen több ezer fő) heti 3 - 4 alkalommal is megismerkedhettek a laikus újraélesztés helyes technikájával, a fürdőzés szabályaival és mindezek mellett hasznos információkat kaphattak a vízi balesetek megelőzésének lehetőségeiről és megnézhettek egy vízimentő bemutatót is.

Prevenációs előadásainkon belül működik „A kezed életet menthet!” elnevezésű program, melynek keretein belül rengeteg család és fiatal sajátította el a laikus újraélesztés technikáját. Az oktatásunk célja, hogy ne féljenek az emberek segítséget nyújtani a bajban, hiszen bárki képes lehet életet menteni.

2018-ban indult el a Balatoni Vízürendészeti Rendőrkapitányság, a Balaton Fejlesztési Tanács és a Vízimentők Magyarországi Szakszolgálata összefogásában megvalósuló MENTŐÖV PROGRAM. A Balaton Fejlesztési Tanács és az Innovációs és Technológiai Fejlesztési Minisztérium támogatásával létrejött program egy egységes, egymásra épülő, vízbiztonságot és közbiztonságot elősegítő, felvilágosító és tájékoztató rendszer. Ezen kívül a program keretében elkezdődött egy egységes, könnyen értelmezhető, helymeghatározást lehetővé tevő rendszer kiépítése, melyhez a 2021-es szezonban három újabb strand csatlakozott. A tervek szerint a rendszer a Balaton valamennyi strandján megvalósul majd, mely egy esetleges baj – baleset, rosszullét – esetén jelentős mértéken segíti és meggyorsítja a mentésirányításban és mentésben dolgozók munkáját.

BALATONHELP

Ingyenes segélykérő alkalmazásunkat, a BalatonHelp-et továbbra is igyekeztünk minél szélesebb körben megismertetni a tavi hajósokkal és a Balatonnál pihenőkkel. A Magyar Vitorlás Szövetség közreműködésével a Kékszalag vitorlásverseny idején kiemelt szerepet kapott a kommunikációban a biztonságos hajózás és a BalatonHelp alkalmazás. A

Balatonhelp szolgáltatásunk 2 újabb csomaggal bővült, kifejezetten CIG Pannónia ügyfelek részére.

EGYÉLETEM EGYMELLÉNYEM

2021-ben indult el a #EgyEletemEgyMellEnyem balesetmegelőzést szolgáló kampányunk, amelynek részét képezi több prevenciós program, melyek a mentő- és egyéb úszást segítő- illetve sport mellények használatára buzdítanak, és hívják fel a figyelmet ezek előnyeire, életmentő képességeire. A kezdeményezés sajátossága, hogy számos ismert és közismert személy - mentőmellény nagykövet - együttműködésével több csatornán keresztül tudjuk elérni a vízen, vízparton tartózkodókat.

Siófok, 2021. november 18.

Jamrik Péter
közbiztonsági tanácsos
a BFT-KT elnöke

...../2021 (12.03.) BFT határozat

A Tanács a 2021. évi idegenforgalmi szezon köz- és vízbiztonsági gyors mérlegéről szóló tájékoztatót elfogadja.

Felelős: dr. Molnár Gábor ügyvezető igazgató
Határidő: értelem szerint